

Seat No. : _____

ND-107

November-2025

B.A., Sem.-V

CC-305 : Gujarati

(EA : કૃતિ : મદનમોહના – શામળ)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. પદ્યવાર્તાકાર શામળના જીવન તથા સાહિત્ય-સર્જનનો વિગતે પરિચય કરાવો. 14
અથવા
1. પદ્યવાર્તા સાહિત્ય સ્વરૂપના લક્ષણોની વિસ્તૃત માહિતી આપો. 14
2. 'મદનમોહના'ને આધારે શામળની પદ્યવાર્તાકાર તરીકેની વિશિષ્ટતાઓનો પરિચય કરાવો. 14
અથવા
2. 'મદનમોહના' કૃતિનું કથાવસ્તુ જણાવી તેની વસ્તુસંકલનાનો પરિચય કરાવો. 14
3. નોંધ લખો. (ગમે તે બે) 14
(1) નાયિકા તરીકે મોહનાનું પાત્રાલેખન
(2) 'મદનમોહના'માં સમાજ દર્શન
(3) મદનનો પાત્ર પરિચય
(4) 'મદનમોહના'ની સમસ્યાઓ
4. કોઈપણ બે પંક્તિના વિચાર વિસ્તાર કરો. 14
(1) સફળતા જિંદગીની હસ્તરેખામાં નથી હોતી
ચણાચેલી ઈમારત તેના નક્શામાં નથી હોતી.
(2) 'નિશાનચૂક માફ, નહીં માફ નીચું નિશાન'
(3) 'જે પોષતું તે મારતું એવો દિસે કમ કુદરતી'
અથવા
4. કોઈપણ બે પંક્તિના વિચાર વિસ્તાર કરો. 14
(1) 'વાપરતા આ વિશ્વમાં સહુ ધન ખૂટી જાય,
વિદ્યા વાપરતા વધે, એ અચરજ કહેવાય.
(2) સિદ્ધિ તેને જઈ વરે, જે પરસેવે નહાય.
(3) સૌંદર્ય શોભે છે, શીલથી
ને ચૌવન શોભે છે સંયમ વડે.

- (1) શામળના આશ્રયદાતાનું નામ શું છે ?
  - (a) રામપાલ
  - (b) રખીદાસ
  - (c) રઈજીદાસ
  - (d) ગોપાલદાસ
- (2) શામળની કઈ કૃતિ 'અરેબિયન નાઈટ્સ' તરીકે જાણીતી છે ?
  - (a) વેતાલ પચીસી
  - (b) સૂડા બહોતેરી
  - (c) મદનમોહના
  - (d) સિંહાસન બત્રીસી
- (3) શામળના ગુરૂનું નામ શું હતું ?
  - (a) નાના ભટ્ટ
  - (b) લાલ ભટ્ટ
  - (c) ગૌરી ભટ્ટ
  - (d) મોહન ભટ્ટ
- (4) નીચેનામાંથી કયું લક્ષણ શામળની વાર્તાનું અનિવાર્ય તત્ત્વ છે ?
  - (a) છંદ
  - (b) અલંકાર
  - (c) સમસ્યાઓ
  - (d) મુક્તકો
- (5) 'જો તું મને નહિ પરણે તો હું પ્રાણ ત્યજીશ' – આ પંક્તિ કોણ બોલે છે ?
  - (a) શુકદેવ
  - (b) મદન
  - (c) મોહના
  - (d) રાજમતી
- (6) 'મદનમોહના' માં મુખ્ય રસ કયો છે ?
  - (a) વીર રસ
  - (b) શૃંગાર રસ
  - (c) કરુણ રસ
  - (d) શાંત રસ
- (7) મોહનાના પિતાનું નામ શું છે ?
  - (a) હર્ષવદન
  - (b) મધુસૂદન
  - (c) મધુપ્રદન
  - (d) હયવદન
- (8) 'સાઠી ભાષા, સાઠી કડી, સાઠી વાત વિવેક' ..... એવું કયા કવિએ કહ્યું છે ?
  - (a) શામળ
  - (b) અખો
  - (c) દયારામ
  - (d) નાકર
- (9) 'સિંહાસન બત્રીસી' વાર્તાનો કથાનાયક કોણ છે ?
  - (a) રાજા ભોજ
  - (b) રાજા દશરથ
  - (c) રાજા રામ
  - (d) રાજા વિક્રમ
- (10) કવિ શામળ ભટ્ટનો જન્મ ક્યાં થયો હતો ?
  - (a) સિંહુજ
  - (b) ખેડા
  - (c) વેગણપુર (ગોમતીપુર)
  - (d) ભાવનગર
- (11) 'સિદ્ધિ તેને જઈ વરે, જે પરસેવે ન્હાય' – આ પંક્તિમાં કયો વિચાર રજૂ કરવામાં આવ્યો છે ?
  - (a) કેળવણી
  - (b) પરિશ્રમ
  - (c) પ્રણય
  - (d) પ્રારબ્ધ
- (12) સર્પદંશ થતાં મૃત્યુ પામેલી કૃષ્ણાવતીને ફરીથી કોણ જીવતી કરે છે ?
  - (a) મોહના
  - (b) મધુસુદના
  - (c) વિષયા
  - (d) પંડિત

ND-107

November-2025

B.A., Sem.-V

CC-305 : Gujarati

(EB : અંગદનો પગ)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. શ્રી હરેશ ઘોળકિયાના જીવન-કવનને ઘડનારાં પ્રેરકબળો જણાવી, તેમના સાહિત્યસર્જનનો પરિચય કરાવો. 14
અથવા
1. ગુજરાતી લઘુનવલકથા ક્ષેત્રે શ્રી હરેશ ઘોળકિયાના પ્રદાનની લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો. 14
2. 'અંગદનો પગ' નવલકથાને આધારે હરેશ ઘોળકિયાને નવલકથાકાર તરીકે મૂલવો. 14
અથવા
2. "પ્રતિભાશાળી શિક્ષક અને સામાન્ય છતાં અતિ મહત્વાકાંક્ષી શિક્ષકના વ્યક્તિત્વ સંઘર્ષની આ કથા છે" — આ વિધાન સંદર્ભે 'અંગદનો પગ' નવલકથાની સમીક્ષા કરો. 14
3. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) 14
  - (1) 'અંગદનો પગ' નવલકથામાં પાત્રસૃષ્ટિ
  - (2) 'અંગદનો પગ' લઘુનવલનો અંત
  - (3) 'અંગદનો પગ' માં આલેખાયેલું શિક્ષણ જગત
  - (4) 'અંગદનો પગ' લઘુનવલમાં શીર્ષકનું ઔચિત્ય
4. વિચાર વિસ્તાર કરો. (ગમે તે બે) 14
  - (1) "મંઝિલ વિના માર્ગ નહીં,
ધ્યેય વિના જીવન નહીં."
  - (2) ઉત્તમ વસ્તુ અધિકાર વિના મળે તદ્દપિ અર્થ નવ સરે,
મત્સ્યભોગી બગલો, મુક્તાક્ષણ દેખી ચરુંના ભરે,
  - (3) મિત્ર એવો શોધવો જે ઢાલ સરીખો હોય,
સુખમાં પાછળ પડી રહે, દુઃખમાં આગળ હોય.
  - (4) જગની સૌ કડીઓમાં સ્નેહની સર્વથી વડી.

5. નીચે આપેલ વૈકલ્પિક પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (બારમાંથી સાત)
- (1) હરેશ ધોળકિયાના પિતાનું નામ શું હતું ? તે જણાવો.
  - (2) હરેશ ધોળકિયાનો જન્મ કઈ તારીખે અને ક્યારે થયો ?
    - (a) 30 જૂન, 1946
    - (b) 20 જૂન, 1946
    - (c) 30 એપ્રિલ, 1946
    - (d) 30 જુલાઈ, 1946
  - (3) હરેશ ધોળકિયાનો વ્યવસાય શું હતો ?
    - (a) ડોક્ટર
    - (b) વકીલ
    - (c) શિક્ષક
    - (d) પંડિત
  - (4) હરેશ ધોળકિયાના વાંચન-લેખનના શોખ માટે કયા પ્રચાર માધ્યમનો ફાળો મહત્ત્વનો છે ?
    - (a) ગુજરાત સમાચાર
    - (b) સંદેશ
    - (c) કચ્છ મિત્ર
    - (d) ફૂલછાબ
  - (5) કિશોરનો વ્યવસાય શું હતો ?
    - (a) ડોક્ટર
    - (b) વકીલ
    - (c) સોની
    - (d) શિક્ષક
  - (6) 'અંગદનો પગ' લઘુનવલને અંતે કઈ ફિલ્મનું બોર્ડ લાગેલું છે ?
    - (a) શોલે
    - (b) ટાઈટનિક
    - (c) તત્ત્વમસિ
    - (d) સંસાર
  - (7) હરેશ ધોળકિયાએ ડૉ. અબ્દુલ કલામની આત્મકથાનો અનુવાદ કયા નામે કર્યો ?
    - (a) અગ્નિવર્ષા
    - (b) અગ્નિ
    - (c) અગન જવાલા
    - (d) અગન પંખ
  - (8) કિરણ દવે અંતિમરાત્રીએ શું આપે છે ?
    - (a) પેન
    - (b) કપડાં
    - (c) પુસ્તક
    - (d) ડાયરી
  - (9) દવે સાહેબને રમજૂમાં વિદ્યાર્થીઓ શું કહેતા ?
    - (a) ટાવર
    - (b) એન્ટિના
    - (c) ઘડિયાળ
    - (d) રીમોર્ટ
  - (10) નવલકથામાં આવતી શાળાનું નામ જણાવો.
    - (a) ડી.એન. મિશ્રા હાઈસ્કૂલ
    - (b) સી.ડી. હાઈસ્કૂલ
    - (c) ડી.એન.ડી. હાઈસ્કૂલ
    - (d) નવયુગ હાઈસ્કૂલ
  - (11) 'અંગદનો પગ' નવલકથાના પ્રકાશકનું નામ જણાવો.
    - (a) ગુર્જર
    - (b) પ્રવીણ
    - (c) પાર્શ્વ
    - (d) આદર્શ
  - (12) 'દેખ કબીરા રોયા' હરેશ ધોળકિયાનું કયા પ્રકારનું પુસ્તક છે ?
    - (a) નવલકથા
    - (b) ટૂંકીવાર્તા
    - (c) નિબંધ
    - (d) હાસ્યલેખ